

blive, at man blev af med flere af de dygtigste og samvittighedsfuldste Præster i vor Folketirke — det kan dog Ingen virkelig ønske. Jeg tilstaaer, at jeg ikke kan gaae med i den Træthed, at en saadan Børde skulde hvile paa den samvittighedsfulde Præst i Folketirken som en uafviselig Pligt. Man maa dog ikke tabe af Sigte, at man har Skriftens udtrykkelige Udsagn for sig om, hvad det har at bethede at vie Fraskilte; det er Noget, som den ærede Rigsdagsmand kjender ligesaavel som vi Andre, saa det synes mig, at det ikke gaaer an at sige til Præsten, at han skal gjøre det.

Fløe: Jeg skal kun tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger, idet jeg i det Bæsentlige kan henholde mig til, hvad der blev ytret af den ærede første Taler (D. Müller). Om jeg huffer ret, troer jeg, han sagde, at det foreliggende Lovforslag vil hos Folket vække Forargelse og Anstød; i den Henseende tillader jeg mig at udtale, at jeg er vis paa, at i den Egn af Thyland, hvor jeg er fra, vil et Lovarbejde som dette vække stor Misbilligelse hos Bondestanden; den vil paa ingen Maade gaae den Vej, dette Lovforslag anviser. Derfor er det, at jeg ikke kan gaae ind paa Lovforslaget, saalænge det foreligger i sin nærværende Skikkelse. Det er blot disse Bemærkninger, jeg vilde tillade mig.

N. P. Hansen: Nagtet jeg deler de Meninger, der ere udtalte af adskillige ærede Rigsdagsmænd og navnlig af den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts Ake Valgkreds (Termaansen), kan jeg dog ikke følge, at jeg er bragt i en ikke ringe Forlegenhed med at klare for mig selv, hvorvidt dette Lovforslag i sin Affattelse er helbig eller ikke; paa den anden Side nærer jeg den største Agtelse for den ærede Forslagsstillers velmeente Hensigt og for den Tanke, som gaaer igennem hans Lovforslag; men jeg kan dog ikke komme til anden Overbeviisning, end at jeg nærer en stor Frygt for, at de Bestemmelser, Lovforslaget søger at gennemføre, ville af Samfundet blive modtagne med megen Uvillie og stor Betænkelighed. Herved sigter jeg nærmest til alle de Bestemmelser, som angaae det borgerlige Ægtefælskab, thi det

forekommer mig, at Forslaget i saa Henseende indeholder Vidtløftigheder med Hensyn til Anmeldelser og Beviisforelse for, at disse ere skete, som gjøre det til et forviklet Forhold for Vedkommende at fatte og udføre Bestemmelserne i deres Conseqventser, og naar slige Vidtløftigheder sættes i Forbindelse med forøget Uleilighed og forøgede Udgifter, da er det, navnlig ved Gjennemførelsen af noget Nyt, at tage Samfundet paa det ømme Sted; derved vækkes Uvillie imod Lovgivningen, og hvad den byder modtages ikke med Glæde eller med god Villie. Jeg mener hermed nærmest, hvad der i Lovforslaget bestemmes om borgerligt Ægtefælskab; — thi kirkelig Vielse eller Kirkens Stadfæstelse troer jeg, at de Fleste ingenlunde ville give Slip paa, ligesom ogsaa, at den er fyldestgjørende for Kirkens Vedkommende. Men skulde man imidlertid synes, at en Bekræftelse fra det borgerlige Samfund maatte være nødvendig, saa forekommer det mig, at det kunde skee paa en lempeligere Maade, end det i Lovforslaget er skeet, nemlig ved at de Paagjældende, som benyttede Kirkens Bekræftelse, gave en skriftlig Erklæring til den verdslige Øvrighed om, at de som Ægtefolk vilde opfylde de Forpligtelser, som det borgerlige Samfund krævede. Forresten er det maaskee meget nyttigt, at et Lovforslag om borgerligt Ægtefælskab kommer tilveie, fordi en Afskillelse derved kan finde Sted mellem det Verdslige og Kirkelige. Et æret Medlem (Hass) har sagt, at det borgerlige Ægtefælskab var det naturlige og rigtige, og at det kirkelige var paatvunget. Jeg opfatter Sagen saaledes, at den kirkelige Vielse er og vil blive det almindeligt Gjældende, og at den borgerlige Vielse vil blive en Tvang. Naar jeg saaledes har udtalt, at den kirkelige Vielse i Almindelighed vil blive den gjældende, den, der vil blive tagen til Følge, da har jeg ingenlunde dermed sagt, at de nuværende kirkelige Former i Et og Alt efter min Opfattelse ere de helbigste. Naar f. Ex. det Spørgsmaal rettes til de Vedkommende, om de have raadført sig med Gud, og de saa erklære dette, men lyve, da er det efter min Mening rigtigst, at dette Spørgsmaal blev ubeladt. Naar der af en meget æret Rigsdagsmand (Hammerich) er udtalt, at ved Ægtepagtens Bekræftelse og Af-